

BISERIC'A SI SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

<p>PRETIULU ABONAMENTULUI.</p> <p>Pentru Austro-Ungari'a : Pe unu anu 5 fl.—cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr. Pentru Romani'a si strainetate: Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.</p>	<p>PRETIULU INSERTIUNILORU :</p> <p>Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.; si mai sus 5 fl v. a</p>	<p>Correspondentiele sè se adreseze Redactiunei „BISERIC'A si SCÓL'A.“ Èr banii de prenumeratiune la TIPOGRAFIA DIECESANA in ARAD.</p>
--	---	--

Preotulu cá conducetoriu alu oficiului parochialu.

(Continuare.)

1. Cu privire la portarea matriculei botezatilor preotulu va observá cu rigóre si esactitate urmatórele :

a) In rubric'a botezatilor se induce : Nrulu curentu, anulu, lun'a si diu'a nascerii si botezării, numele celui botezatu si seculu (daca este parte barbatésca, seau femeiesca) daca este legiuitu, seau nelegiuitu, numele si conumele si starea parintilor, si anume numele tatalui si alu mamei, ambe intregi (d. e. Georgiu Pavelescu si Mari'a, nascuta Stan Rosiescu), religiunea parintilor botezatului, locuinti'a cu anumirea ulitiei si numerului casei, numele si conumele si starea nasiului, numele, conumele si oficiulu preotului botezatoriu, carele subsrie: N. N. parochu, capelanu, seau administr. par.

b) Cu deosebita atentiune trebuie se fia preotulu la deplinirea rubriciei, daca prunculu este „legiuitu“, seau este „nelegiuitu“, cu atât mai vèrtos, cu cât §-lu 60. din articulu de lege XL. din 1878. codicele penalu dispune urmatórele : „se va pedepsi cu inchisóre pana la o luna si cu pedépsa in bani pana la 300 fl. v. a. acelu portatoriu de matricule, carele 1) nu induce de „legiuitu“ pre acelu pruncu, carele s'a nascutu din casatoria valida dupa legile statului, desi a cunoscut acésta imprejurare; seau 2) carele in casu cand unu pruncu indusu in matricula de nelegiuitu s'ar dechiará prin jurisdictiunea civila de legiuitu : nu ar voi se induca in matricula, ca respectivulu pruncu s'a dechiarat prin jurisdictiunea civila de „legiuitu.“

c) Cá nascuti „legiuiti“ se inducu in matricula toti pruncii nascuti din casatoria valida, dupa principiulu iuridicu : „pater est quem nuptiae demonstrant“ (tatalu este acelu, pre carele lu-dechiará casatori'a) Totu la resolvirea cestiunei, cum se-se induca prunculu cá „legiuitu“, seau „nelegiuitu“, are

se observe preotulu si unu alu doilea principiu iuridicu, carele suna astfeliu : „prunculu nascutu dupa 6 luni dela incheierea casatoriei si inainte de 10 luni dela mórtea barbatului legiuitu : se considera de „legiuitu“; din contra este „nelegiuitu.“ Aici mai este apoi de insemnatu, ca prunculu nascutu in decursulu celor 6 luni dupa incheierea casatoriei numai in acela casu este de a-se induce cá „nelegiuitu“, daca barbatulu nu voiesce a-lu recunósce de alu seu; daca inse lu-recunósce de alu seu, atunci preotulu lu-va induce in matricula cá „legiuitu.“ In casuri de indoieila, cand preotulu nu scie, daca este a-se induce unu pruncu in matricul'a botezatiloru cá „legiuitu“, seau „nelegiuitu“, atunci va cere inviatiune dela consistoriulu eparochialu, lasand pana la resolvire prin forulu competentu nedeplinita acésta rubrica.

d) Cand prunculu este nascutu din patu „nelegiuitu“, atunci in matricul'a botezatiloru se induce numai numele mamei, si alu parintilor ei (d. e. mam'a: An'a, fic'a lui Petru Arama si alu Elenei, nascute Ion Gavrilescu.)

e) Daca tatalu pruncului nelegiuitu cere insusi a-se induce in matricula, ca densulu este tatalu acelu pruncu nelegiuitu, — atunci preotulu iea acésta dechiaratiune la protocolu; si protocolulu respectivu, subscrisu de densulu cá conducetoriu alu oficiului parochialu, de petente si de doi martori, chiamati anume, spre a fi martori la o astfeliu de dechiaratiune, lu-pastréza pentru legitimarea s'a in archiv'a parochiala; ér in matricul'a botezatilor induce nu in rubric'a parintilor, ci in rubric'a observárilor numele tatalui pruncului nelegiuitu astfeliu : „N. N. a cerut prin dechiaratiunea cuprinsa in protocolulu de datulu (d. e. 15. Ian. 1891.) a fi indusu cá tata alu pruncului indusu sub acestu Nru.“

f) pre bas'a principiului iuridicu amintitu mai sus : „pater est quem nuptiae demonstrant“ nu se póte induce nici cand tatalu naturalu alu unu pruncu nascutu din adulteriu cu o femeia, carea are

barbatulu ei legiuitu, chiar daca ar pretinde acést'a si tatalu si mama adultera.

g) Daca paternitatea unui pruncu s'a decretat prin sententia judecatorésca, acést'a se induce in matricula in rubric'a „observatiunilor“ astfelu: „N. N. pre bas'a sententiei judecatoriei din N. dto.... Nru... se induce cá tata alu pruncului de sub acestu Nr.“

h) In rubric'a „preotulu botezatoriu, si-subscrie preotulu la fiecare casu numele si conumele espunend si positiunea, pre care o ocupa in biserica, si anume: capelanu, administratoru parochialu, parochu, seau protopresviteru.

i) Daca copilulu din necesitate s'a botezat prin mósia, seau prin o alta persóna laica, atunci in rubric'a „preotulu botezatoriu se induce numele mósiei, seau alu persónai laice, carea a sevêrsit din necesitate botezulu; ér daca traínd acelu pruncu i-s'au cetit rogatiunile prescrie dupa formul'a botezului, si s'a unsu cu santulu miru, atunci se induce si acést'a imprejurare totu in acést'a rubrica. Inducerea in unu astfelu de casu se efeptuiesce in urmatoriulu modu: „botezatu din necesitate prin N. N. si unsu cu santulu miru prin N. N. parochu.

k) Pruncii nascuti morti inca trebuie se-se induca in matricul'a botezatilor, — deórece in aretãrile statistice, cari le substerne preotulu la finea fiecarui anu autoritãtii civile trebuie se-se induca si pruncii nascuti morti. La pruncii nascuti morti se deplinescu numai rubricile: diu'a nascerii, secsulu, numele parintilor, si starea lor, numele preotului cá portatoriu de matricule, si in rubric'a observatiunilor se induce „s'a nascutu mortu.“

l) In rubric'a observatiunilor se inducu urmatórele imprejurãri si anume:

α) Daca celu botezatu móre, atunci in acést'a rubrica se induce: „repositu in anulu... lun'a.... si diu'a.... si indusu in matricul'a repositilor sub Nrulu... din anulu...“

β) Daca prin organulu competente, carele este consistoriulu eparchialu, se dispune coregerea si intregirea matriculei, punendu-se totdeun'a apriatu, ca coregerea seau intregirea s'a efeptuit pre bas'a ordinatiunei consistoriale de sub datulu si Nrulu... din anulu....

γ) Schimbãrile de nume incuviíntiate prin Ministeriulu de interne pre bas'a ordinatiunei ministrului de culte regiu ung. dto 31 Ianuaru 1885 Nru 2819.

δ) Când tatalu pruncului nelegiuitu voiesce a fi indusu in matricula cá atare observandu-se la acést'a ocasiune procedur'a aretata mai sus.

ε) Legitimarea pruncului nascutu „nelegiuitu“, dar decretatu de „legiuitu“ prin sententia judecatorésca cu provocare la datulu si numerulu sententiei, precum si legitimarea „per subsequenís matrimonium“, adeca prin aceea, ca parintii pruncului nelegiuitu dupa nascererea lui incheia casatoria valida.

η) Trecerea cu observarea formelor legale a celui botezatu la alta confessiune conform ordinatiunei ministeriale dto 11 Martie 1890 Nru 12.267.

(Va urmá.)

Cuventarea

tenuta de Escelenti'a S'a I. P. S. D. metropolitu Dr. Ioanu Vancea, in siedinti'a casei magnatilor tenuta la 9 Martie a. c. cu ocasiunea desbaterii proiectului de lege pentru asilele de copii.

Escelenti'a Vóstra Domnule Presiedinte! Ilustra Camera a Magnatiloru!

Fríndu-ca proiectulu de lege, care se afla astadi pe tapetu si care are de scopu introducerea institutiunei asileloru de copii, déca-i consideramu estensiunea terenului seu de activitate, este de-o mare insemnatare, ér déca-i consideramu modulu cum are se se esecuteze, este de nu mica importantia: eu afiu acestu proiectu de lege in totalitatea s'a de unu astfelu de obiectu, care nu numai merita, ci chiar pretinde, cá se fia consideratu din tóte punctele de vedere, si in singuraticile sale referentie se fia discutatu, cum se cuvine.

Din acestu motivu si eu voiescu se vorbescu despre proiectulu de lege din cestiune, si acést'a voiescu se o facu fara nici unu prejuditiu si fara cea mai mica preocupare, si singuru numai pentru aceea, ca adevverulu obiectivu cu privire la acestu proiectu de lege se iésa cât mai bine la ivéla.

Ilustra camera a Magnatiloru!

Pentru-cá institutiunea asileloru de copii se-si póta incepe lucrarea, este avisata din natur'a s'a a petrunde inainte de tóte in sanctuarulu familielor respective si a se amestecá in relatiunea naturala si fórté intima, ce esista intre parinti si pruncii lor. Prin acést'a inse institutiunea asileloru de copii nu numai nu respectéza, cum se cuvine, dreptulu esclusivu alu parintiloru, ce li-l'a datu insu-si Dumnezeu fatia cu pruncii loru proprii, ci voiesce chiar se-si eserciteze acestu dreptu cu desconsiderarea celoru mai delicate simtieminte ale parintiloru; ceea ce déca faptice se intempla, institutiunea asileloru de copii va desceptá in mesura mare susceptibilitatea naturala a multoru parinti, si va provocá si amara-ciunea indreptatita a acelora. Acést'a inse pentru inviolabilitatea santieniei dreptului naturalu, pentru scutirea libertatii de consciintia si pentru liniscea spiriteloru trebuie se se evite intre tóte imprejurarile, dér cu deosebire in dilele nóstre trebuie se se tiena cât se póte mai departe de noi.

Mai departe acést'a institutiune, cá se-si póta ajunge scopulu seu, pretinde, cá pruncii inca inainte de ce s'aru fi cunoscutu cum se cade si in modu consciu cu parintii loru, si inainte de ce s'ar fi desvoltatu in modu firescu si s'ar fi intaritu deplinu in delicatele loru simtieminte fiesci si in iubirea si

alipirea lor fatia cu parintii lor proprii, — se fia luati in etatea cea mai frageda din bratiile parintilor iubitori si se fia departati inainte de timpu din cerculu placutu familiaru, fara cá parintii se fia orientati in mesura pretinsa de raportulu naturalu si fôrte intimu si de interesulu viu, ce-lu au fatia cu pruncii lor, ca ôre acesti prunci la ce felu de influentie voru fi supusi si fara cá parintii se scie cu securitate, ca ôre pe ce mani voru fi dati iubittii lor prunci nevinovati, caci ei numai aceea o potu sci fara indoiéla, ca conducatorii si crescatórele pruncilor pasiescu pe carier'a lor nu atât din semtiu de chiamare, cât mai vêrtosu din indemnu, cá se-si castige pana de tôte dilele.

Apretiarea deplina a acestoru impregiurari dupa parerea mea — pretinde in modu deosebitu, cá ridicarea asilelor de copii se nu fia obligatóre, ci numai facultativa, si nu numai fatia cu aceia se se puna in praxa, cari ar pofti-o pentru pruncii lor proprii, deóre-ce numai in casurile acestea ar remané nevatamata libertatea de consciintia, si neatinsu respectulu datoritu convingerei curate, si numai fatia cu aceia s'ar puté dice: „Volenti non fit injuria“.

Apoi nu trebuie se se tréca cu vederea nici aceea eventualitate, ca in inimele pruncilor obligati la frecuentarea asilelor de copii, prin deslipirea lor asia de timpuria dela sinulu parintescu, chiar si cele mai delicate sentieminte fiesci fatia cu parintii proprii incetulu cu incetulu se potu slabi fôrte tare, ba se potu chiar si tîmpi cu totul; ceea ce trebuie se se cumpenésca cu tóta seriositatea, caci acele sentieminte forméza bas'a pietatii fatia cu Dumnedieu, care pietate numai in cerculu familiaru si cu conlucrarea acestuia se pôte desvoltá. Totu acele sentieminte forméza si bas'a iubirei de aprópelui si suntu de comunu isvorulu, din care se deriva iubirea de patria, ce numai mai tardiu se destépta.

Nici se nu-si inchipuiesca cine-va, ca este de ajunsu, déca astfelu de sentieminte nobile se voru accentuá din când in când si in asilulu de copii, si pôte cu ingrijire le voru si picurá in mintiele pruncilor; caci aceea, ce pruncii voru audi in respectulu acesta in institutul amintitu, tocmai fiindca lucra numai asupra interesului ei, in genere vorbindu, o voru considerá numai de unu lucru de tôte dilele si de nisce cunoscintie teoretice castigate de comunu din audiu, si nici decum de unu productu alu sentiemintelor lor delicate, inspirate si nutrite de o inima sentietóre.

Ca pruncii astfelu voru considerá sentiemintele amintite, se vede mai vortosu de acolo, ca pentru densii numai sinulu maternu si cas'a parintésca este de comunu nutritóre si crescatóre iubirei, unde totu ce audu si vedu pruncittii nevinovati, aceea o si imbratisiéza de comunu cu iubire fierbinte si o primescu usioru in inimele lor vióie; precând din contra in cerculu auctoritatii si precum amu puté dice, in scól'a silei condimentata cu jocuri, precum

va fi si asilulu de copii, intielesulu prunciloru lucra numai sub presiunea spaimei si a temerei; ér inim'a lor arareori se va sênti scutita de impresiuni neplacute.

Ce vomu dice inse, déca vomu considerá natu-relulu fôrte diferitu alu prunciloru, insusirile lor individuale, si facultatile lor spirituale? Acestea tôte pretindu, cá crescatórele in etatea cea frageda a prunciloru se le aiba pe tôte in vedere, déca voiesce se se ajunga scopulu crescerei incepetóre. Astfelu standu lucrulu eu intrebú, ca ôre cum se va puté estinde atentiunea crescatórei la tôte acele insusiri diferite, si cum se voru puté provedé asia de nenumerate lipse trupesci, cari in totu minutulu se ivescu la o céta intréga de pruncuti, cari potu fi la unu locu câte 40, 60 si chiar si mai multi sub man'a numai a unei singure ori celu mai multu doue conducetóre séu ingrijitóre? Acést'a dupa parerea mea este cu neputintia!

Temerile de astfelu de greutati inca se mai inmultiescu, déca luamu in consideratiune si imprejurarea aceea, ca intr'unu asilu cercetatú de prunci de diferite nationalitati si confesiuni, crescatóre trebue dupa natur'a lucrului se fia cu atentiune si la deosebirea de nationalitate si confesiune a respectiviloru prunci, precum si la pretensiunile indreptatite, ce pe bas'a acestei deosebiri si in legatura cu scopulu asilului de copii, si-le forméza parintii prunciloru. Acést'a inca este o problema fôrte grea, cá se nu dicemu cu neputintia de resolvatu din partea unei singure ori chiar aloru doue crescatóre! Si totu-si déca acésta nu se va intimplá, atunci totu mai multu se va potentiá amaraciunea intemeiata a respectiviloru parinti, cari i-si iubescu nationalitatea, si in mesura cuvenita i-si cultiva si-si pretiuiescu fôrte tare si confesionalitatea propria.

(Va urmá.)

Sêrbii si atitudinea Arhiepiscopilor nostri in cas'a magnatiloru.

Pentru cá cetitorii nostri se póta aflá, cum apretiéza pres'a sêrbésca tienut'a Arhiepiscopilor nostri fatia cu proiectulu de lege pentru Kisedovuri, reproducemu dupa Gaz. Trans. articululu primu alu diariului din Neoplant'a „Branik“ din 12 l. c. dupa cum urméza:

„E cunoscutu, ca cas'a de susu a parlamentulu ungaru putienú i-si bate capulu de sôrtea legiloru... Regulat'a lucrare parlamentara a magnatiloru e fôrte simpla: de obicei primescu aceea ce le substerne camer'a deputatiloru.

Desbaterile asupra proiectului de lege despre asilele de copii au fost inse de astadata fôrte viue, nu inse din caus'a, ca dóra magnatii aru fi voitu se desvólte opositiune, se faca sportu, ci din cauza, ca alte principii mari, alti factori au condusu desbateréa. S'au sculatú in numele credintiei si a nationalittii in contra acelu proiectu de lege.

Când dicemu, ca s'au ridicatu factorii chemati a aperá legea si nationalitatea, atunci amu aratatu

deja si aceea, cât de contraru este acestu proiectu de lege principiilor sanetóse in educatiunea copiiloru. Déca ne tememu, ca copii nostri se voru cresce in asile in pagub'a consciintiei religióse si nationale, atunci ne putemu inchipui, cât reu va produce acésta lege când va intrá in vigóre.

Legea acésta are esential'a tienta de a lati maghiarisarea. Copilulu trebuie se invetie maghiar-esce jucându-se, si déca e posibilu se uite ori se neglige limb'a s'a materna. Acést'a se urmaresce prin asiluri, si de aceea trebuie silita comunele prin lege se ridice asiluri, in cari se va vorbi maghiar-esce.

Când s'a desbatutu proiectulu de lege in camer'a deputatiloru, ministrulu Csáky, a disu, ca guvernulu maghiaru e celu dintaiu, care a venitu cu-o lege cá acést'a. De sine intielesu, ca celu dintaiu, dér acést'a nu dóra pentru-ca ministrulu ungaru de culte ar fi celu mai cuminte, celu mai intieptu dintre ministrii de culte ai Europei, ci pentru-ca altoru guverne nici prin minte nu le plesnesce a distruge chemarea familiei si a se amestecá in treburile, cari sunt date familiei a le drege in vatr'a s'a. Crescere cea dintaiu a copilului trebuie se i-o dea mam'a si cas'a. Familia are a decide cine se intregésca chemarea mamei in crescerea copilului. Guvernulu n'are decât se se ingrijésca de respandirea culturai si a civilizatiunei, se se ingrijésca, cá copii ajunsi la etatea de scóla, se-o cerceteze regulatu. De asemenea elu trebuie se se ingrijésca de crescerea copiiloru orfani si parasiti, dér ca guvernulu se pretinda a regulá educati'a copilului in etatea s'a cea mai frageda — acést'a intr'adeveru ca nu s'a mai pomenitu in lume; si siguru va mai trece apa pe Dunare pana se va mai incumetá cineva se urmeze esemplulu cinstitului conte Csáky, care vré se „dre-seze“ pe copii mici pentru „idei'a de statu maghiaru.“ Si fiindca guvernulu a trebuitu se se ingrijésca de maghiarisare, n'a pututu se se mai ingrijésca si de trebuintiele religióse si nationale ale copiiloru nostri.

Episcopulu rom. cat. Dr. Schlauch se teme, ca in asiluri, copii se voru invetiá a fi indiferenti fatia cu religi'a. N'are nimicu in contra conversatiei maghiare, ce e dreptu, dér ii sta la inima crescerea loru religiósa, morala, alu carei succesu in asile 'lu trage la indoiala. . .

Apoi când se temu servii acestei biserici, — ce vomu dice noi, cum ne vomu teme atunci noi biserica' a nóstra si câtu mai vèrtosu ne va ingriji pe noi legea nóstra, noi, carora legea ne este identica cu limb'a si nationalitatea?! La noi e pericolulu si mai mare, caci biserica' a nóstra nu e asia de puternica si nu dispune de atátea mijlóce, cá biserica' romano-catolica, a se ingriji de crescerea religiósa-morala a miciloru sei credinciosi. . .

Pe câtu ne tememu legea, pe atátu avemu se ne tememu mai vèrtosu limb'a nóstra materna, care

in tiér'a acést'a ni-a mai remasu cá unicu timbru alu nationalitátií nóstre. . .

Póte dice ministrulu magiaru cât va voi, cá prin asilurile de copii nu urmaresce scopuri meschine, — cáci noi bine scimu, cá atunci când a prezentatu acestu proiectu de lege, a avutu inaintea ochiloru maghiarisarea. Guvernulu maghiaru pasiesce intru acést'a, incetu, progresivu, dar sistematicu. . . Vrea cá limb'a maghiara se se respandésca intre nationalitáti pe contulu limbei materne, vrea cá limb'a maghiara se inlocuiesca limb'a materna, vrea cá copilulu se se zapacésca, se nu póta iubi sunetulu limbei materne.

Copilulu va amestecá cuvintele, fiindu-i si un'a si alt'a limba necunoscuta, si de óre-ce in asilu va petrece mai multu cá acasa, limb'a maghiara ii va paré mai draga! La acést'a se tientesce. Incetulu cu incetulu. . .

In contra acestui scopu s'au ridicatu in camer'a magnatiloru Archiereii romani, si anume: *Metropolitulu romanu din Sibiiu, Episcopulu din Arad*, precum si 2 episcopi uniti. Tot in contra proiectulu a vorbitu si episcopulu sasescu alu Ardealului.

*Deosebita bucurie si placere cuprinde sufletulu nostru. când cetim vorbirile, cu cari Archiereii romani s'au intrepus pentru credenciosii lor. Poporulu carele are astfelu de Archierei, trebuie se progreseze. Noi vedem in vorbile aceste nu frase góle, vedem alta ceva. Conducetorii si pastorii cei buni lupta cu tóta insufletirea inimei Lor nobile pentru turm'a lor. Ei lupta cu puterea mintii Lor si cu consciintia linistita. Fiesce-care cuvènt esprima in mod pregnant durerea de carea e cuprinsu poporulu romanu; ér dialectic'a lor minunata interpretéza sentimentele de cari sunt cuprinsi Archiereii acesteia. când ved si sciu cá ce se lucréza. Deschlinitu frumóse sunt discursurile Metropolitului din Sibiiu Miron, si a Episcopului din Arad Metianu, cari in modu minunat si resolutu s'au ridicatu intru aperarea bisericeii si a natiunei sale. *) . . .* Ne cuprinde o placere deosebita, cetindu aceste discursuri, vedindu cu cáta caldura, cu cáta iubire de nému si sinceritate se intrepunu pentru poporulu lor. . . Dar Romanii nu s'au sculatu numai intru aperarea intereselor speciale ale lor. Ei au aperatu legea, care e si a nóstra; au aperatu viétia legala a popóreloru nemaghiare din acésta tiéra, au aperatu si drepturile nóstre, intocmai precum au aperatu drepturile poporului si ale bisericeii lor. . . Durerea lor e si durerea nóstra; suspinulu lor e si suspinulu nostru; amariciunea lor, si amaiciunea nóstra.

Primésca Archiereii romani multumitele nóstre cele mai calduróse, cele mai profunde pentru acele cuvinte barbatesci si acea aperare pastorésca, cu care au luat in scutu nationalitátiile nemaghiare. Prin a-

*) Pasagiulu acest'a e adausá din sèrbesculu „Branik.“ Culeg.

perarea lor au îndetoratu si pe poporulul sêrbescu. Slava unoru Archierei cá acesti'a!

Aducendu acêsta multumita si onôre Archiereiloru romani, ne simtimu cá nisce orfani, cari suntu in lume paraziti si avisati a'si cautá hrana insisi retacindu prin totu felulu de neajunsuri si necazuri, pana nu se milostivesce cineva de ei. Ne simtimu astfelu, caci dupa multiamit'a acêsta, primul cuvêntu care ni-se impune, este :

Dér unde sunteti. voi archierei serbesci?! Voi nu sunteti unde ceru interesele bisericii si ale poporului se fiti; voi ve perdeti atunci. când trebuie se stati pe campulu de lupta; voi amutiti si nu auditi atunci, când poporul vostru striga desperatu dupa ajutoru. Trebuie aপরতা legea stramosiêsca — si voi nicari! Trebuie aপরতা limb'a materna, a carei'a sunetu ve petrece si pe voi in viêtia, dela léganu începêndu si pana la mormentu — ér voi îi denegati acêsta aপরতা!“

Paulin dela Nol'a, Ioanu Casian si Vincentiu Lerinênu.

(Viêtia si activitatea lor.)

Contimpureni cu Augustinu si scrietori bisericesci occidentali destulu de insemnati au fost, pe lângã cei enumerati pana aici, inca si Paulin dela Nola, Ioanu Casian si Vincentiu Lirinênu. Tote trei au vietuitu in jumetatea a dou'a a seclului alu 4-lea, si in jumetatea prima a seclului alu 5-lea.

Paulin, numitu dela Nol'a, spre deosebire de alti scrietori de acelasi nume, s'a nascutu cam in acelasi timp cu Augustinu, la an. 354, in Burdigal'a (Bordeaux, in Aquitani'a), din familia crestina si nobila. A avutu de invetiatoriu pe renumitul poetu romanu Ausoniu, carele l-a initiatu in clasicii greci si romani. Fiind acest'a chematu de imperatulu Gratianu la Rom'a, cá educatoriu, îi urma si invetiachelulu seu Paulin, carele in curêndu si castigá cá retoru unu renume atât de mare, in cât la an. 378, asia dara in etate abia de 24 de ani, a ajunsu la demnitatea de consulu. Scurtu timp dupa acêst'a a caletoritu. fiind numai catechumenu, la Nol'a, spre a cercetá cu multa pietate mormêntulu renumitului martiru Felix, nutrindu adêncã veneratiune fatia de dênసు. Ér mai târziu a întreprinsu o caletorie in patria sa, unde a remasu apoi cam 10 ani. Casatorindu-se si primind la an. 389, in etate aprópe de 35 de ani, tain'a botezului, a visitatu si pe renumitul episcopu, ascetu si facetoriu de minuni Martin dela Tours, carele chiar pe atunci sevêrsi o minune asupra unui Paulin, vindecându-l in modu minunatu de o periculósa bóla de ochi. Cam pe timpul când s'a botezatu elu, perdiêndu-si primogenitul si uniculu seu fiu, ce l-a avutu, s'a retrasu dimpreuna cu soti'a sa Terasi'a (dupa altii Teresi'a), carea erá o femee fórte cucernica, din viêtia sociala la singuratate ascetica in

Spani'a nordica, unde primí in Barcelon'a hirotoni'a de preotu, la an. 393. In anulu urmatoriu a caletoritu preste Mediolan si Rom'a la Nol'a, unde s'a asediatu in modu definitiv, atrasu fiindu de pietatea sa catra mormêntulu martirului Felix. Continuându-si si aici vietuirea ascetica, a întrebuintiatu considerabil a sa avere pentru scopuri filantropice, pentru ridicarea si restaurarea de biserici; mai alesu a spesatu fórte multu cu zidirea unei biserici de asupra mormêntului martirului Felix, pe carea a inzestrat-o cu icóne maretie, provediute cu inscriptiuni in versuri, compuse de dênసు. A statu in relatiuni amicale cu cei mai renumiti barbati ai timpului seu; dintre cei bisericesci, cu Ambrosie, Rufin, Ieronim si Augustin. La anulu 409 a fost alesu unanimu de episcopu in Nol'a (Campani'a); in carea calitate a muritu, dupa o activitate laudabila de 22 de ani, la an. 431, scurtu timp dupa Augustin. Acestu barbatu rar a fost atât de iubit de toti contimpurenii sei, in cât 'l numiau „deliciae seculi sui.“ Lucrârile sale, de si putiene la numeru, sunt scrise intr'unu stilu atât de clasicu si atragetoriu, in cât 'si castigá prin acest'a conumele de „Cicero alu crestiniloru“. Dela elu ni-au remasu 50 de epistole, cele mai multe de cuprinsu religiosu si teologicu; apoi 35 de poesii religiose, dintre cari 15 sunt imne de lauda asupra martirului Felix, carele a suferitu martiriul in persecutiunea lui Deciu Traian. Afara de aceste mai sunt si alte scrieri si poesii, cari cu nedreptulu i-se ascriu lui. Afiarea campanelor séu a clopoteloru, si introducerea lor in usulu bisericescu inca i-se atribuieste lui, dar dupa cei mai multi cu nedreptulu.

Ioan Casian nascutu intre an. 350—360 a fost, dupa biografulu seu Genadiu dela Massilia (Marseille), de „natione Scythus“. Se crede, cá si de nascere a fost din Scithi'a-mica, carea formá o parte a Traciei. Prim'a sa educatiune mai scientifica a primit-o in o manastire din Vitleem, unde a petrecutu pana la an. 390. In etate de preste 30 de ani a caletoritu de aici, dimpreuna cu unu amicu intim alu seu, cu numele German, la Egiptu, petrecêndu aici intre monachii desiertului sceticu aprópe 10 ani. Din Egiptu a întreprinsu o caletorie prin Vitleem la Constantinopolea, unde a devenitu elevulu lui Ioanu Crisostom, carele 'l hirotoni in diaconu alu seu. Fiindu inse Ioan Crisostom esilatu, se disgustá Casian de viêtia constantinopolitana, si primindu dela fostulu seu episcopu o epistola adresata episcopului romanu Inocentiu I, a plecatu cu amiculu seu German la Rom'a, unde a ajunsu cam pe la an. 405. Aici petrecura dênసు pana spre an. 415, când in urma deseloru navaliri ale Gotilor in Itali'a si Rom'a, trecura in Gali'a. Asiediându-se ei definitivu in Massili'a, a întemeiatu Casianu in apropierea orasiului 2 manastiri, un'a pe sém'a calugeriloru si alt'a pe a calugeritiloru; organizându-le pana la finea vietii sale cu multa intielepciune si cu unu deo-

sebitu tactu, in cât renumele celu bunu ale acestoru manastiri a atrasu unu numeru considerabilu de barbati si femei, cari s'au dedicatu vietii calugeresci. Când a muritu nu se scie siguru, unii socotu că in an. 432, altii că in 435, si numai putieni sustienu, că ar fi traitu pana catra an. 450, ajungându etatea de aprópe 100 de ani. Renumele celu mare, in care a statu la contimpurenii sei, i-a castigatu dupa mórtea sa atributulu de „sânt“; ér scrierile lui de cuprinsu dogmaticu si asceticu au statu in intregu evulu mediu si pana in diu'a de astadi in cea mai mare autoritate, de si n'au remasu necriticat, din caus'a, că Casian ca contrariu resolutu alu pelagianismului nu s'a invoitu cu invetiaturile defasiurate de Augustin, si astfel in opositiune fatia de acest'a a alunecatu la semipelagianismu, devenindu urditiu controversei acestor'a, si capulu Semipelagianilor. Tóte scrierile lui umplu aprópe 2 tomuri din faimós'a editiune a lui Migne.

„De institutis Coenobiorum“ e scrierea, in carea descrie modulu de vietia a calugeriloru din Palestina si Egiptu, atinge intogmirile mânastiriloru din orientu si tractéza despre cele 8 vitii, la cari mai vértos suntu espusi calugerii orientali; intentionându prin tóte aceste a arată apuseniloru, cum ar avé se si intogmeze si ei manastirile loru. Scrierea a 2-a, de cuprinsu ascetica dar si dogmaticu, pórtá titlulu „Collationes Patrum“ (Convorbirile Parintiloru din desiértulu Sceticu.) Ea se compune din 24 de convorbiri, ce le-a avutu cu calugerii si eremitii cei mai renunnti din orientu, si in specialu din desiértulu Scetie, discutându cu ei asupra mijlóceloru si cáiloru, ce ducu la perfectiunea morala. In colatiunea a 13-a combate invetiaturile lui Augustinu, fara ca se-lu amintésca, si desvoltându doctrinile sale alunecá la semipelagianism. Elu invétia adeca, ca omulu singuru cu puterile sale póte face inceputulu spre bine, meritându-si prin acést'a grati'a supranaturala séu ddieésca, carea apoi lu intaresce si ii ajuta ca-se progreseze totu mai multu in bine, apropiandu-se astfelu totu mai tare de adeverata perfectiune. La anul 431 a scrisu, indemnatu de archidiaconulu romanu Leonu, carele mai târdiu a devenitu episcopulu Romei, unu opu dogmaticu in contra Nestorianismului, intitulatu: „De incarnatione Christi,“ in carele polemiséza si-lu combate nu numai pe acest'a, dar si Pelagianismulu, carele in consecintiele sale inca ataca, ba s'ar puté dice ca néga divinitatea lui Chr.

Vincentiu Lirinénulu a fostu celu mai insemnatu elevu a lui I. Casianu, carele inca n'a simpatisatu cu Augustinu si invetiaturile lui, cadíendu si elu in opositiunea sa fatia cu acest'a in Semipelagianismu. Suntu multi critici si patrologi, cari 'lu apara, si 'lu declara de ortodoxu curatu, liberu de doctrinile eresiei semipelagiane.

Din laicu cu positiune inalta si distinsa a devenitu ascetu si monachu, ér mai târdiu presbiteru

in manastirea de pe insul'a Lerinu, aprópe de tiermurile sud-osticu alu Galiei. Aici a scrisu la anul 434 unu opu, carele in tóte timpurile a fostu fórté multu pretiuítu, si carele, de si nu e voluminosu, asigura autorului seu unu locu onorificu in literatur'a patristica.

In scrierea acést'a intitulata „Commoniorium pro catholicae fidei antiquitate et universitate sive adversus profanas omnium haereticorum novitates“ se numesce pre sine „Peregrinus,“ adeca streinu séu nemernicu. Ea s'a compusu din 2 cárti, dintre cari a dóu'a s'a perdutu, esceptionând cele 3 cap. din urma. Si de órece chiar in aceste recapituléza intregulu cuprinsu alu cártii a 2-a, cu ajutoriulu lor putem se-ne formam o idee destulu de clara despre intregulu op. Autorulu defasiura in scrierea acést'a urmatórea invetiatura: De órece s. scriptura din caus'a schimbării impregiurariloru si a timpulu vechiu in care s'a scrisu, nu se póte intielege de toti si in totdeuna in unulu si acelasi feliu, trebuesce deci cá esplicarea ei sè se reguleze prin s. traditiune, adeca prin doctrin'a bisericésca pstrata oralu. Dar doctrin'a cea adeverata a bisericeii póte fi numai aceea, carea s'a crediutu si invetiatu pretutindenea, totdeuna si de toti, séu celu putienu de cei mai multi (quod semper, ubique et ab omnibus creditum est.) Resulta deci, ca numai aceea invetiatura e catholica séu sobornicésca, carea are pre partea sa: universalitatea, anticitatea si consonarea invetiaturiloru bisericesci. Deci invetiaturile, ce sunt proprie numai unui invetiatoriu bisericescu, fie elu cât de erudit si piosu, nu potu fi primite si considerate cá doctrinele bisericeii catholice séu sobornicesci. Tóte aceste par a fi indreptate in contra lui Augustinu si invetiaturile lui cele originale si nóue, dar necunoscute in vechine si neafátórie in traditiunea bisericésca. — In care anu a muritu nu se scie, de óre-ce timpulu mortii sale de regula variéza intre 445 — 450.

Dr. Tr. Puticiu.

D I V E R S E.

* *Audientia.* Joi in 28 Februaru vechiu (12 Martie nou) au fost primiti in audientia la Majestatea S'a, Pré Santi'a S'a, parintele Episcopu alu Aradului Ioan Metian si Prea Santi'a S'a, parintele Episcopu alu Caransebesiului Nicolae Pope'a. Primirea a fost fórté gratiósá. Maiestatea S'a s'a induratu pré gratios a vorbí cu P. S. S. intre altele si despre proiectulu de lege pentru asilele de copii.

* *Felicitare la adres'a prelatiloru romani.* Gaz. Trans. publica urmatórea adresa de felicitare datata din Parisu la 19 Martie:

Felicitamu pe inaltii prelati, energicii protestatori in camer'a magnatiloru contra maghiarizarii Romaniloru.

Simionescu, Zlotescu, Motocu, Ocasianu, Curtius,

Voiculescu, Vocalu, Nicolau, Vladioianu, Dumitrescu, P. Nicoleanu, M. Nicoleanu, Cialacu, L. Nicolescu, (indescifrabilu), Cantacuzino, Movileanu, Peretz, Bica, Dianu, Borosiu, Ionelu Stroe, Bratianu, Grosovici, Obreja, Vladescu, Dina Bratianu, Paianu, Popovici, Botu, Zamfirescu, Teohari, Mitescu, Zaharofu, Stoianovici, Catopolu, Plesioianu, Mingopolu, Bratiasianu, Cancea, Demetrescu, Poppu. E. Botu, Alemanesteanu, Giorocianu, Poenaru, Cernatescu, Daniel, Evolveanu, Mirea, Borcescu, Staicovici, Tabacovici.

* **Focu pustietorii in Iosasielu.** Joi'a trecuta a esbucnit la castelulu dominalu din Iosasielu focu, carele alimentatu de unu ventu mare a prefacut in cenusia intréga comun'a cu esceptiunea a lor 18 case, lasand poporul din acea comuna pre ulitia, fara adapostu si in cea mai mare miseria, — nepotend bietii ómeni mantui nimic din flacári.

Spre a veni in ajutoriu poporului greu incercatu prin acésta lovitura a sortii Pré Santii'a S'a, parintele Episcopu alu Aradului Ioan Metian a tramisu inca Vineri deminétia la adres'a parintelui Georgiu Costin'a din Iosasielu sum'a de 100 fl. v. a. cu iuviatiunea, cá se-i imparta poporului cercatu de acésta nenorocire.

Totu la iniciativ'a Pré Santiei Sale s'a intreprinsu intre inteligenti'a romana din Arad o colecta, ér banii incursi prin acésta colecta in suma de preste 200 fl. v. a. s'au tramisu inca Vineri prin dlu secretariu consistorialu Ignatiu Papp la adres'a preotului Georgiu Costin'a.

Când inregistram acésta nefericire a fratilor nostri din comun'a Iosasielu a pelám totu de odata la sêmtiulu de pietate si caritate crestinésca alu publicului, si rogám pre fratii preoti din tóte pârtile diecesei se deschida colecte, si se indemne pre credintiosii nostri, cá se vina in ajutoriu cu totii cu ceea ce vor poté intru alinarea fratilor nostri din Iosasielu, cá astfeliu se podem aretá si pre acésta cale crestinatatea si dragostea evangolica, de carea suntem inspirati unii facia de altii.

Se nu întârdiám deci a veni in ajutoriulu fratilor nostri, cá astfeliu barem in o mica parte se le-potem usiurá greutatea si amaratiunea, in carea au fost strepusi prin acésta lovitura a sortii.

Despre rezultatulu acestoru colecte rogám pre fratii preoti, cá se-ne incunoscintieze spre a-lu poté publicá.

* **Pentru ajutorarea nenorocitorulu din Iosasielu,** prin colect'a dlui Ignatiu Papp, au contribuitu urmatorii: „Victor'a“ institutu de creditu si economii 50 fl. Domnii: Demetriu Antonescu ases. refer. 15 fl. D-nii: Demetriu Bonciu, Dr. Atanasiu Siandoru prof. em., Augustinu Hamsea dir. sem. Ignatiu Papp secr. cons. câte 10 fl. Moise Bocsian protopopu 9 fl. Dnii: Iosif Goldisiu protosingelu, Dr. Lazaru Petco adv., Georgiu Purcariu contabilu, Dr. Nicolau Oncu adv., Dr. Georgiu Plopu adv., Petru Trutia adv., Mitru Dobrau proprietaru, D-na Silvi'a Plopu câte 5 fl. Dnii: Dr. Georgiu Vui'a medicu 3 fl. Iosifu Galu jud. reg. Teodoru Ceontea profesor, Dr. Ioan Trailescu prof. teol., Dr. Traianu Puticiu

diaconu, D-nele Mari'a Purcariu si Lucreti'a Tamasidanu câte 2 fl. Dnii Vasiliu Mangra profesor, Gavrilu Bodea preotu, Nicolau Stefu inv., Ilie Dogariu preotu, Romulu Ciorogariu, Sav'a Raicu, Vasiliu Olariu preotu, Georgiu Ilie diaconu, Nicolau Chicinu profesor câte 1 fl.

* **Chirotoniri.** In septemanile din urma s'au chirotonitu intru presbiteri pentru eparchi'a Aradului, urmatorii teologi absoluti, si anume: Andreiu Marchisiiu, cá adm. par. in M. Seic, ppresviteratulu Beliului; A. Caton'a, cá adm. par. in Spinusiu si Pomezzeu, ppresviteratulu Beiusiului; G. Ilie, cá adm. par. in F.-Osiorheiu, ppresviteratulu Oradii-mari si Nicolae Tamasiiu, cá parochu in Obersi'a, ppresviteratulu Halmagiului. — Felicitámu pe acesti lucratori noi in vii'a Domnului!

* **Colonisare.** Lunea trecuta in 9. Martie a. c. scrie „Gazet'a Poporului“ venira aci la Timisióra o suma de ómeni din comunele romanesci St-Mihaiulu romanu, Utvinu si Pobda, cá sê se informeze daca este adeveratu, cum-ca se va intemeiá o colonia noua pe dominiulu erarialu de langa Giarmat'a si precum spusera, ei sunt in partea mai mare dieleri si nu potu trái acasa in satele lor fara pamentu. Ei s'au si conscrisu peste 100 din Sant Mihaiulu-romanu, tot atáti'a din Utvinu si vre-o 82 din Pobd'a care ar dorí se fie primiti de colonisti. In suburbiulu Timisiórei Fabricu se dusera la parintele gr. cat. dlu Georgiu Traila, se intrebe, cá óre sub ce conditii potu ei fi primiti in colonia, cáci li-a venitu vestea cumcá capitululu gr. cat. din Lugosiu ar fi cumperatu pementurile acele erariele si voiesce se le coloniseze, si daca va fi lipsa si se va cere ei sunt gat'a a trece si la unire. Tóte incercárele mele de a scóte din ei pe izgoditoriulu acestei amagiri si a resti pe conducatoriulu séu vatavulu lor au fost zadarnice, cáci ei respunsera numai, cá asia au auditu. Din intemplanie am trecut in aceea di pe langa biseric'a unita, unde vediuu multimea de peste 100 de romani, carii asteptau sosirea parintelui Traila, cáci nu erá acasa si carii la intrebarea mea mi spusera cele sus insirate. Se intielege cumcá nici parintele numitu, nici capitululu din Lugosiu nu scie nimicu despre atare colonisare, a statu inse in foile germane din locu nainte de câte-v'a luni scirea cá ministeriulu are de gându se faca o colonia noua de unguri pe pamenturile erariele de lângá Giarmat'a si acést'a scire va fi datu ansa la scorniturile de sus, deci recomédu ómeniloru din acele sate se stee pe pace, se nu se lase se fie sedusi de siarlatani si se mai cheltuiésca timpu si bani pentru scornituri mincinóse, cáci daca va fi lipsa de colonisti romani, se va publicá provocarea receruta, pe calea s'a adeca prin antisti'a comunala si prin foile romane. — Inregistramu acésta scire, facéndu poporul atentu a-se ferí de astfeliu de amagiri.

Concursu.

Conformu decisiunei Venerabilului Consistoriu gr. or. oradanu dto 18. Februaru a. c. Nr. 240/14. B. 1891. se escrie concursu pentru deplinirea parochiei **Hidisielulu superioru**, protopresbiteratulu Oradii-mari, catra care e

adfiatuu in modu provisoriu si **Hidisielulu inferioru**, cu terminu de alegere pe **Dumineca in 14/26 Aprile 1891.** —

Emolumintele sunt:

I. Dela parochi'a matra **Hidisielulu Superioru.**

1. Cas'a parochiala cu intravilanulu si apartienat6-rele, pretiuite in 30 fl. 2. Pamentu aratoriu si fenatiu 13 jugere catastrale 200 fl. 3. Dela 132 numeri de casa c6te 1 mesura bucate s6u in relutu c6te 1 fl. — 132 fl. 4. Stolele usuate, dupa calcululu mediu aloru cinci ani din urma 80 fl.

II. Dela fili'a **Hidisielulu inferioru:**

5. Intravilanulu parochialu pretiuitu in 10 fl. 6. Pamentu aratoriu si fenatiu 10 jugere 135 fl. 7. Dela 60 numere de casa c6te 1 mesura bucate s6u in relutu c6te 1 fl. 60 fl. 8. Stolele usuate, dupa calcululu mediu aloru cinci ani din urma 50 fl. de totu 697 fl.

Dela recurentii se recere calificatiunea prescisa pentru parochie, de clas'a II-a.

Recursele ajustate conformu prescrijeloru statutului organicu, si adreseate comitetului parochialu din **Hidisielulu sup.** se se tramita subsemnatului in **Oradea-mare**, pana in 10 22 Aprile 1891. — avendu recurintii pana la alegere a se present6 in s. biserica din comunele amintite, spre a-si aret6 desteritatea in cele bisericesci.

Cu privire la seversirea servitiului dumnedieescu, se not6za, ca alegendulu totu in doue dumineci va avea a servi in parochi'a matra 6ra trei'a in filia; — inse in serbatori intr' un'a in matra, 6r in ceealalta in filia.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: **TOM'A PACALA**, m. p. protopopu.

—□—

Pentru statiunea invetiator6sca din comuna **Tasiadu**, inspectoratul Oradii-mari, se escrie concursu, cu terminu de alegere pe **Dumineca in 7/19 Aprile 1891.**

Emolumintele: a) Salariulu in bani in cari se cuprindu si naturalele 384 fl. b) Folosirea aloru doue intravilane 30 fl. c) Cuartiru cu 2 chilio si gradina 600□ 25 fl. d) Pentru incaldirea sc6lei 2 orgii de lemne aduse a casa de comuna, ori pretiulu a celora 20 fl. e) Stolele usuate dela inmormentari, cununii si alte functiuni, precum si venitul cantoralu dela biserica 40 fl. f) Venitul pentru mortuoritu dela comun'a politica 15 fl. — de tot: 514 fl. v. a.

Doritorii de a ocup6 acestu postu invetiatorescu au se produca: testimoniu despre absolvarea aloru 4 clase gimnasiale, testimoniu de calificatiune invetiator6sca si din limb'a magiara pentru statiune de clas'a I. — in casulu c6nd nu se vor afl6 competenti cu pregatirile insirate mai sus, se vor candid6 si individi cu calificatiune mai inferi6ra.

Recursele astfelii ajustate sunt a-se asterne subscrusului in **Oradea-mare** pana in 3/15. Aprile, av6nd recurentii in vre-o Dumineca ori serbat6re a-se present6 in biseric'a din locu, spre a-si aret6 desteritatea in cantu si tipicu. Cei deprinsi in pomaritu vor avea preferintia.

Se obs6rva c6 intarirea definitiva alu alegendului invetiatoriu va urm6 numai dupa prob'a de unu anu.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: **TOM'A PACALA**, m. p. protopresviteru, inspectoru de sc6le.

—□—

Pentru deplinirea postului de invetiatoriu la sc6l'a romana gr. or. confessiunala din **Temes-Bresztov6cz**, se escrie concursu cu terminu de alegere pe **diu'a de 7/19 Aprile 1891.**

Emolumintele sunt: in numerari 122 fl. 80 cr. pentru pausialu si conferintia 5 fl.; lemne 24 metri, din cari se incaldiesce si sc6la; 30 meti parte grau, parte cucuruзу; 4 jugere livada, din cari 3/4 jugeru este aratoriu; locuintia libera cu 1/4 jugeru intravilanu, adeca 1/4 de gradina

Recursele suntu pana inclusive 5/27 Aprile a. c. a se tramite Parintelai protopresviteru **Georgiu Creciunescu**, c6 inspectorului cercualu de sc6le, in **Belincz**, p. u. **Kizet6**; 6ra recurentii au a-se present6 in vr'o Dumineca ori serbat6re in biserica locala, spre a-si aret6 desteritatea in tipicu, si cantarile bisericesci.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **GEORGIU CRECIUNESCU**, m. p. protop. si insp. cerc. de sc6le.

—□—

Se escrie concursu pe statiunea invetiator6sca din **Cerneteezu**, cu terminu de alegere pe **17/29 Martie a. c.**

Salariu anualu: 172 fl. 50 meti de gr6u, 4 lantie de pamentu, 3 fl. pausialu pentru scripturistica si 3 fl. pentru conferintie, 3 orgii de lemne pentru invetiatoriu 6ra de incaldirea salei de invetiamentu se va ingriji comun'a, cuartiru liberu din o chilia si cuina cu jumetate din intravilanulu si estravilanulu sc6lei; si dela inmorment6rile unde va fi poflitu c6te 50 cr.

Doritorii de a ocup6 acestu postu, se-si ast6rna petitiunile lor ajustate dupa recerintia, parintelui inspectoru de sc6le **Iosif Gradinariu** per **Vinga** in **Sz6cs6ny** si ei au a se present6 in vre-o Dumineca in st'a biserica, pentru a-si aret6 desteritatea in c6ntare.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: **IOSIF GRADINARIU**, m. p. inspectoru scol.

LICITATIUNE MINUENDA.

Pentru zidirea unui nou edificiu de biserica romana gr. or. din comun'a **Gruin**, — comitatulu **Carasiu-Severinului**, — dupa planulu aprobatu de **Venerabilulu Consistoriu rom. gr. or. din Arad**, sub 4/16. Fauru 1891. Nr. 54., se escrie licitatiune minuenda pe diu'a de **5. Aprile st. nou a. c la 10 6re a. m.** in localitatea sc6lei locale.

Pretiulu de esclamare 8581 fl. 43 cr. Concurentii au a depune inainte de inceperea licitatiunei minuende vadiulu de 10% in numerariu sau in hartii de val6re.

Resultatulu licitatiunei este obligatoriu pentru intreprindietoriu indata dupa subscrierea protocolului de licitatiune; 6ra pentru comun'a bisericesca, numai dupa aprobarea acelui'a din partea suslaudatului Consistoriu, c6nd apoi se va si inchei'a contractulu.

Planulu si preliminarulu de spese, precum si conditiunile se potu ved6 la presiedintele comitetului parochialu, parintele **Iosif Lazarescu**.

Gruin, in Martiu 1891.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **G. CRECIUNESCU**, m. p. prot.

—□—